

ANYANYELV-PEDAGÓGIA 2023/1.
A *Tanulmányok* és a *Műhely* rovat írásainak ajánló

Tary Blanka – Fejes József Balázs – Hódi Ágnes – Szenczi Beáta – Vígh Tibor: Javaslatok a szövegértés tantárgyakba ágyazott fejlesztéséhez – az olvasási stratégiák tanítása II.

A tanulmány célja, hogy bemutassa a szövegértés-fejlesztés egy olyan lehetőségét, az olvasási stratégiák tanítását, amelyet a hazai iskolai gyakorlatban kevésbé ismernek és alkalmaznak. Az írás röviden definiálja az olvasási stratégiákat, elemzi tanítási helyzetüket, a szövegtípusok, a szövegformák és az olvasási stratégiák közötti kapcsolatokat, és kitér a tanításuk jelentőségére is. Rámutat arra, hogy az olvasási stratégiák alkalmazása a különböző szövegek esetében eltérő lehet. Ezt követően – példákkal szemléltetve, elsősorban gyakorlati vonatkozásban – ismerteti a leggyakoribb olvasási stratégiákat. Végül javaslatokat fogalmaz meg az olvasási stratégiák tanítását illetően. A tanulmányban elemzett olvasási stratégiák elsősorban nyomtatott szövegekhez kapcsolódnak, de jelentős részük digitális szövegek olvasásakor is hasznosítható lehet.

Ha felkeltette az érdeklődését a tanulmány, keresse az *Anyanyelv-pedagógia* folyóirat 2023. évi 1. számában!

<https://www.anyanyelv-pedagogia.hu/cikkek.php?id=995>

Ihász Petra – Benyhe András – Sály Gyula n– Juhász Zoltán – Navracsics Judit: Magyar–angol kétnyelvűek vizuális szövegfelismerési mintái

A tanulmány – egy nagyobb kutatás részeként – a két nyelvet beszélők írott nyelvi szövegfelismerésének agyi eseményhez kötött potenciálkomponenseit vizsgálja. Lexikaidöntés-teszt eredményeivel illusztrálja, hogy mi történik az agyban a szövegfelismerés ortográfiai, fonológiai és szemantikai szintjein. A kutatási kérdések a szavak vizuális felismerésének a folyamataiban a két nyelv írott változatának temporális aspektusaira vonatkoznak, továbbá arra, hogy a fonológiának milyen szerepe van a szövegfelismerésben. 23 magyar–angol kétnyelvű egyént teszteltek a kutatásban, akik mindannyian C1-es szintű angoltudással rendelkeznek, és napi szinten használják az angol nyelvet a munkahelyükön vagy az iskolájukban. Az eredmények eltérő feldolgozási mintákat mutatnak a szövegfelismerés kezdeti szakaszában értelmes szavak és értelmetlen betűsorok azonosításakor a fali- és a tarkólebenyekben.

Ha többet szeretne tudni a témáról, olvassa el az *Anyanyelv-pedagógia* folyóirat 2023. évi 1. számában megjelent cikket!

<https://www.anyanyelv-pedagogia.hu/cikkek.php?id=996>

Demeter Gáborné: Kutatási eredményekre épülő pedagógiai módszertan az olvasástanításban

A tanulmány abból indul ki, hogy az olvasástanítás történeti és módszertani vonatkozásairól jelentős számú és magas szintű hazai és nemzetközi szakirodalom született. A pedagógiai gyakorlatban azonban az olvasáskutatási eredmények hasznosulása gyakran nem kézzelfogható, pedig a legújabb tudományos eredményeket figyelembe kellene venni az olvasási problémák kezelésében. Az írás egyik célja, hogy az olvasáskutatási eredményeket a gyakorlati felhasználhatóság érdekében összegezze, és a legfontosabb szakmai tanulságokat folyamatba rendezze. Mindez kiindulópontja lehet egy átfogó és preventív olvasásfejlesztési koncepciónak az óvodai előkészítéstől a szövegértés kialakításáig. A tanulmány másik célja, hogy megfelelő áttekintést nyújtva bevezesse a gyakorló pedagógusokat az olvasáskutatás eredményeinek az értelmezésébe. Ennek érdekében az olvasáskutatás tudományos eredményeinek a rendszerezése a pedagógiai gyakorlatban való felhasználhatóság szempontjait követi, az összegző javaslatok pedig elsősorban a pedagógusok és a szakmai közönség számára hasznosíthatók.

Ha érdeklődik a téma iránt, olvassa el a cikket az *Anyanyelv-pedagógia* folyóirat 2023. évi 1. számában!

<https://www.anyanyelv-pedagogia.hu/cikkek.php?id=997>

ANYANYELV-PEDAGÓGIA 2023/1.
A *Tanulmányok* és a *Műhely* rovat írásainak ajánlói

Zs. Sejtes Györgyi: Anyanyelvi nevelés digitális eszközökkel

A szerző abból indul ki, hogy több mint húsz éve jelentek meg az első számítógépek a hazai iskolákban, és majd tíz évvel később az internet is hódítani kezdett. Azóta egyértelművé vált, hogy az új technika és a vele járó tartalom új módszereket, új pedagógiai szemléletet követel. Mára a köznevelés kiemelt feladatává vált az infokommunikációs technológiák használatának az elsajátíttatása, a tanulók felkészítése az információs társadalom lehetőségeinek a kihasználására. Ennek az oka kettős. Az egyik az, hogy az IKT-eszközök oktatási felhasználását a munkaerőpiac azon elvárása alapozza meg, amelyet az ott már általánossá vált IKT-alkalmazások generálnak. A másik pedig az, hogy a PISA-mérés háttérkérdőíveinek elemzése rámutatott: azok a tanulók érnek el jobb eredményt a méréseken, akik IKT-eszközöket használnak a tanulási folyamatuk során. A tanulmány úgy helyezi tágabb kontextusba a címben megjelölt témát, hogy közben konkrét fogódzókat nyújt a magyartanároknak az IKT-val támogatott osztálytermi gyakorlatokhoz.

Ha szívesen megismerné a digitális jó gyakorlatokat, akkor megtalálja őket az *Anyanyelv-pedagógia* folyóirat 2023. évi 1. számában.

<https://www.anyanyelv-pedagogia.hu/cikkek.php?id=998>

Tókos Katalin: Tudásmegosztás, egymástól tanulás a Tanítsunk Magyarorszáért Program kurzusain

Az ELTE 2020 óta vesz részt a Tanítsunk Magyarorszáért Programban. Ennek keretében a hallgatók hátrányos helyzetű régiókban, Nógrád és Pest megyei partneriskolákban 6–8. osztályos tanulókat mentorálnak. A hallgatók szabadon választható kurzusként veszik fel a felkészítő kurzust, majd a következő félévtől a mentorálást egy kísérő szeminárium egészíti ki, ezen történik az aktuális mentori tapasztalatok feldolgozása. Mind a felkészítő, mind a kísérő kurzusokon – a 9 karról érkező hallgatók sokszínűségének is köszönhetően – kiemelt alapelveként jelenik meg az egymástól tanulás, a kölcsönös tudásmegosztás, a mentorálás során jól működő gyakorlatok megosztása. A tanulmány a kurzusszervezés legfontosabb alapelveinek a bemutatása mellett arra vállalkozik, hogy a mentorálást mint tanulási folyamatot értelmezze. Majd pedagógiai célú válogatási szempontok alapján a hallgatók által megosztott, a mentorálás során sikeresnek ítélt gyakorlatokból ad közre néhányat – kiegészítve őket a hallgatói reflexiókkal.

Ha többet szeretne tudni a mentorprogramról, akkor ajánljuk az *Anyanyelv-pedagógia* folyóirat 2023. évi 1. számában megjelent tanulmányt.

<https://www.anyanyelv-pedagogia.hu/cikkek.php?id=999>